

എം. മുക്തന്റെ കഥകളിലെ നവചരിത്രസൗന്ദര്യദർശനം

ഡോ. ശില്പി എൽസ വർഗീസ്*

സംഗ്രഹം

'സൗന്ദര്യദർശനം എന്നുള്ളത് കാഴ്ചക്കാരന്റെ കണ്ണുകളിലാണ്' ഒരു എഴുത്തുകാരന്റെ സൗന്ദര്യദർശനം എന്നുള്ളത് ആ വ്യക്തിയുടെ ചിന്തകളുടെയും ദർശനങ്ങളുടെയും സമന്വയമാണ്. അതിന്റെ പ്രതിഫലനങ്ങൾ സൈദ്ധാന്തികവും സർഗ്ഗാത്മകവുമായ തലങ്ങളിലൂടെ ആയിരിക്കും.

ഹ്രഞ്ച് അധിനിവേശ സംസ്കാരത്തിൽ അമർന്നിരുന്ന മാഹി എന്ന കൊച്ചു ഗ്രാമത്തിന്റെ സൗന്ദര്യദർശനം വാനോളം ഉയർത്തി മലയാള സാഹിത്യ ചരിത്രത്തിന്റെ പരിണാമദിശയിൽ മാറ്റത്തിന്റെ വഴിവിളക്കായിരുന്നു എം. മുക്തന്റെ കഥകൾ. അസ്തിത്വവാദത്തിന്റെയും, ഏകാന്തതയുടെയും, ആധുനികത, ഉത്തരാധുനികത തുടങ്ങി വ്യത്യ വഴികളിലൂടെയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥയും കഥാപാത്രങ്ങളും സഞ്ചരിക്കുന്നത്. അതിനാൽ തന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥയും കഥാപാത്രങ്ങളും നിരവചനാതീതമാണ്.

മുക്തന്റെ കഥകളിലെ സൗന്ദര്യദർശനം സൂതികളിലും വിരഹങ്ങളിലും സങ്കീർണ്ണമായ ചിന്താസരണികളിലും ഇഴചേർന്നു കിടക്കുന്നു. മുക്തന്റെ കഥകളിൽ പ്രധാന സ്ഥലങ്ങളായ മാഹിയും, ഡൽഹിയുമെല്ലാം കഥാപാത്രങ്ങളായി പരിണമിക്കുന്നതായി കാണാം. കാലഘട്ടങ്ങൾക്ക് അനുസരിച്ച് ഒറ്റ കൃതി മതിയാവും

താക്കോൽ വാക്കുകൾ: സൗന്ദര്യ ദർശനം, സ്വത്വബോധം, ഫ്യൂജ്.

ആമുഖം

ലോകചരിത്രത്തിൽ തന്നെ മാറ്റങ്ങളുടെ നൂറ്റാണ്ടായിരുന്നു 20-ാം നൂറ്റാണ്ട്. പരമ്പരാഗത ചിന്താധരണികളെ തകിടം മറിച്ച് വിജ്ഞാന വിസ്ഫോടങ്ങളും, സാമൂഹിക ചലനങ്ങളും ഈ നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മാറ്റാലി കൂട്ടുന്നു. ആധുനിക എഴുത്തുകാരിൽ പ്രമുഖനായ മുക്തൻ ഹ്രഞ്ചധീന മയ്യഴിയിലാണ് ജനിച്ചതെങ്കിലും യൗവനാരംഭത്തിൽ തന്നെ ദൽഹിയിലെത്തിച്ചേരുകയും ഗൃഹാതുരത്വമുറങ്ങുന്ന മയ്യഴി ഗാഥകൾ ദൽഹിയിലിരുന്നാണ് എഴുതിയിട്ടുള്ളതെന്ന് അദ്ദേഹം തന്നെ സമ്മതിക്കുന്നു. കാലഘട്ടങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് മുക്തന്റെ കൃതികളിൽ പരിണാമങ്ങൾ സംഭവിച്ചുകൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഏതു കൃതിയേയും

* Assistant Professor, Department of English and Media Studies, St. Xavier's College Thumba, Trivandrum. Mob 9400130014, Email : giftyperayil@gmail.com

പഠനവിധേയമാക്കുകയാണെങ്കിൽ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുന്ന ഒരു കാര്യം അത് ആ കാലഘട്ടത്തിന്റെ പ്രതിഫലനങ്ങൾ അവയിൽ കാണാൻ കഴിയുമെന്നതാണ്. ഇത് ഏറ്റവും കൂടുതൽ പ്രകടമാകുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥകളിലാണ്. ഇരുപത്തിയൊന്നാമത്തെ വയസ്സിൽ വെളിച്ചം കണ്ട അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദ്യകഥയായ "നിരന്തരകളിൽ നിന്നും" അദ്ദേഹം ഒരുപാട് ദൂരം സഞ്ചരിച്ചു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. 'എന്റെ ജീവിതത്തെ അതിന്റെ നിരവധി ഭാവങ്ങളിൽ അടയാളപ്പെടുത്തിയത് ഞാനെഴുതിയ ചെറുകഥകളാണെന്നു പറയാം. ഞാനെങ്ങനെ ജീവിച്ചു എന്നറിയണമെങ്കിൽ എന്റെ ചെറുകഥകൾ വായിച്ചാൽ മതി. 'എന്റെ ജീവിതവും കാലവും സർഗ്ഗാത്മകമായി കഥകളിൽ പ്രതിഫലിപ്പിക്കാൻ ഞാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്' എന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽനിന്നുതന്നെ വായനക്കാരന് എം. മുകുന്ദൻ എന്ന എഴുത്തുകാരന്റെ കാലഘട്ടത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകളും, ചരിത്രപ്രാധാന്യവും മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കും. 'ന്യൂ ഹിസ്റ്റോറിസ്'ത്തിന് ഉദാത്തമായ ഉദാഹരണമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾ. കാലാന്തരങ്ങൾക്കു ശേഷവും നമ്മൾ അത് വായിച്ചാലും ഒരു കാലഘട്ടത്തിന്റെ ചരിത്രവും, പരിണാമവും മനസ്സിലാക്കാൻ മുകുന്ദന്റെ ഒറ്റ കൃതി മതിയാകും.

കെ.പി. അപ്പൻ 'മാറികൊണ്ടിരിക്കുന്ന മാനവിക സദാചാര ചുറ്റുപാടുകളോട്' മുകുന്ദന്റെ കഥ പൂർണ്ണമായും ഇണങ്ങിച്ചേരുന്നവെന്നു സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവ ചരിത്രാനുഭവങ്ങളുമായി സ്വയംചേർച്ച വരുത്തുന്നു. മാറിവരുന്ന അറിവിന്റെ കാര്യബോധങ്ങളുമായി സ്വയം പൊരുത്തപ്പെടുന്നു. അങ്ങനെ കഥാകാരൻ സ്വന്തം എഴുത്തിനെ കാലാനുഗുണമാക്കുന്നു.' അനുരൂപീകരണത്തിന്റെ ഈ സിദ്ധിയാണ് മുകുന്ദന്റെ കഥകളെ അതിജീവിക്കുന്ന കഥകളാക്കി മാറ്റുന്നത്.'

മുകുന്ദന്റെ കഥകളിൽ പൊതുവെ കാണുന്ന സവിശേഷത എന്നത് നഗരത്തിലെയും ഗ്രാമത്തിലെയും ജീവിതാവസ്ഥകളുടെയും, സ്വത്വബോധത്തിന്റെയും, അതിജീവനങ്ങളുടെയും സംഘർഷാത്മകതയാണ്. ഗ്രാമാന്തരീക്ഷത്തിന്റെ കഥ പറയുന്ന 'മൗനം' എന്ന കഥയുടെ ആവിഷ്കരണത്തിൽ ഗ്രാമത്തിന്റെ വിവിധ പശ്ചാത്തലങ്ങളിലേക്ക് വായനക്കാരനെ കൊണ്ടുപോകുന്നു. 'തെമ്മാടിയായ കുട്ടി' എന്ന കഥയിൽ കോഴിക്കോടിന്റെ പ്രാദേശികമായ വ്യത്യസ്തതലങ്ങളിലൂടെയാണ് കഥവ്യാസം നടത്തുന്നത്. 'കുറ്റിയാലിക്കാർ' എന്നത് ഒരു ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ കഥയാണ്. അടുപ്പത്ത് തീ പുകയുവാൻ ഒരു മാർഗ്ഗമില്ലാതെ പ്രയാസപ്പെടുമ്പോഴും തറവാടിന്റെ മഹിമയെ വിളിച്ചോതുംവിധം മടിശീലയിൽ നിന്നും ചില്ലിക്കാശെടുത്ത് ദാനദർമ്മം നടത്തുന്ന ജീവിതത്തെയാണ് അവിടെ കാണാൻ കഴിയുന്നത്.

'കൃഷിക്കാരൻ' എന്ന കഥയിൽ മാനവികതയുടെ കെട്ടും മട്ടും ഉപേക്ഷിച്ച് കൃഷിക്കാരനായി കാർഷിക വൃത്തിയിൽ മാത്രമായി ജീവിക്കുന്ന ഒരു യുവാവിന്റെ ജീവിതത്തെയാണ് മുകുന്ദൻ ആവിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇത്തരത്തിൽ വളരെ പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്ന ഒരു കഥയാണ് 'ആർട്ട് അറ്റാക്ക്' ഗ്രാമത്തിൽ നിന്ന് നഗരത്തിലേക്ക് ചേക്കേറുന്ന ഒരു സാധാരണക്കാരൻ നാഗരികമായ അവസ്ഥകളോടു ചേർന്നുപോകാൻ കഴിയാതെ ജീവിതം കൈവിട്ടുപോകുന്ന അവസ്ഥകളിലൂടെയാണ് ഈ കഥയുടെ സഞ്ചാരം.

നാഗരികജീവിതത്തിന്റെ സംഘർഷഭരിതമായ അവസ്ഥകളുടെ പ്രതിഫലനമാണ് എം. മുകുന്ദന്റെ കഥകളിലെ മറ്റൊരു സവിശേഷത. മുകുന്ദന്റെ പല കഥകളിലും പ്രത്യക്ഷമായിട്ടും പരോക്ഷമായിട്ടും കടന്നു വരുന്ന നഗരമാണ് 'ഡൽഹി' നഗരത്തിൽ സംഭവിച്ച, സംഭവിക്കുന്ന, സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പല സംഭവവികാസങ്ങളും മുകുന്ദന്റെ കഥകളിൽ കടന്നുവരുന്നുണ്ട്. ഇതിന് ഉത്തമ ഉദാഹരണങ്ങളാണ് 'മംഗളപത്രം', 'ഡൽഹി 1981', 'റ്റിയൂ ഇൻ വൺ', 'കഥാവശേഷൻ' തുടങ്ങിയ കഥകൾ. ഇതിൽ ഏറ്റവും സവിശേഷമായ കഥയെന്ന് അടയാളപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിയുന്ന ഒന്നാണ് 'ഡൽഹി 1981' നഗരത്തിന്റെ തെരുവുകളിൽ അക്രമവും, അതിക്രമവും നടക്കുമ്പോൾ മുറിക്കുള്ളിലിരുന്ന് കാഴ്ചക്കാരായി ആസ്വാദിക്കുന്ന ഒന്നിനോടും പ്രതിബദ്ധതയില്ലാത്ത നഗരജീവിതത്തെയാണ് ഈ കഥയിലൂടെ എം. മുകുന്ദൻ വരച്ചിട്ടുന്നത്.

അസ്തിത്വവാദമാണ് എം. മുകുന്ദന്റെ കഥകളിലെ പ്രധാന സവിശേഷതയായി വിലയിരുത്താൻ കഴിയുന്നത്. 'പ്രഭാതം മുതൽ പ്രഭാതം വരെ', 'ഞാൻ', 'അജ്ഞാതൻ', 'അഞ്ചര വയസ്സുള്ള കുട്ടി', 'രാധ രാധ മാത്രം' തുടങ്ങിയ കഥകളൊക്കെയും മുകുന്ദന്റെ അസ്തിത്വവാദസമീപനത്തിന് ഉത്തമ ഉദാഹരണങ്ങളായി ചൂണ്ടിക്കാട്ടാൻ കഴിയുന്നവയാണ്.

എം. മുകുന്ദന്റെ കഥകളിലെ ഈ മൂന്ന് സവിശേഷതകളെ 'ആർട്ട് അറ്റാക്ക്', 'ഡൽഹി 1981', 'രാധ രാധ മാത്രം' തുടങ്ങിയ കഥകളിലെ സൗന്ദര്യദർശനങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിശകലനം ചെയ്യാനാണ് ഈ പ്രബന്ധത്തിലൂടെ ശ്രമിക്കുന്നത്.

'ആർട്ട് അറ്റാക്ക്'

പേരു പോലെതന്നെ കലയ്ക്കു നേരെ കല കൊണ്ടുള്ള ആക്രമണത്തെയാണ് ആർട്ട് അറ്റാക്ക് എന്ന കഥയിലൂടെ മുക്തൻ പറയുന്നത്. ഈ കഥയുടെ കേന്ദ്രകഥാപാത്രമായ ശിവരാമൻ അസ്തിത്വത്തിന്റെ പ്രശ്നങ്ങളിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന മനുഷ്യനാണ്. "ശിവരാമൻ റോഡിന്റെ വെളിച്ചംകറഞ്ഞ അരികിലൂടെ പതുക്കെ വീട്ടിലേക്ക് നടന്നു"⁽¹⁾ ഇങ്ങനെയാണ് ഈ കഥ ആരംഭിക്കുന്നത്. ഈ തുടക്കം പല തരത്തിലുള്ള അർത്ഥ തലങ്ങൾ വിചിന്തനം ചെയ്യുന്നവയാണ്.

അന്യവൽക്കരണത്തിന്റെയും, അരികുവൽക്കരണത്തിന്റെയും ശക്തമായ ചിഹ്നമായി മാറുകയാണ് ആദ്യവരികളിൽ തന്നെ ശിവരാമൻ. പുതിയ കാലഘട്ടത്തിലെ കാഴ്ചകളിൽ അദ്ദേഹം അസ്വസ്ഥനാണ്. മാറ്റങ്ങളെ അതിജീവനം ചെയ്യാനുള്ള മാനസികാവസ്ഥ ശിവരാമനില്ല. പുതിയ കാലഘട്ടത്തിൽ പുറംതിരിഞ്ഞ് നിൽക്കുന്ന മനുഷ്യനായിട്ടാണ് ശിവരാമനെ കാണാൻ കഴിയുന്നത്. അയാൾക്കു ചുറ്റും സംഭവിക്കുന്ന സാങ്കേതികമായ മാറ്റങ്ങളെ അയാൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നില്ല. അതിനാൽതന്നെ അയാൾക്ക് ജോലി ചെയ്യുന്ന സ്ഥാപനത്തിൽ നിന്നും ഫാഷൻ ഷോ ചിത്രീകരിക്കാൻ നിർദ്ദേശം ലഭിക്കുമ്പോൾ കഴിയാതെ പോവുകയും, സ്വന്തമായി സൃഷ്ടിച്ചെടുത്ത ജ്ഞാനനിർമ്മിതിയുടെ ലോകത്ത് ചുരുങ്ങിപ്പോവുകയും ചെയ്യുന്നു.

എന്നാൽ ഈ കഥയിൽ ശിവരാമന് ചുറ്റും സഞ്ചരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കഥാപാത്രങ്ങളൊക്കെയും പുതിയ കാലഘട്ടത്തിന്റെ മനുഷ്യരാണ്. പുതിയ കാലഘട്ടത്തിൽ കല കലയെ കമ്പോളവൽക്കരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി കച്ചവടവൽക്കരണമാക്കിത്തീർന്നപ്പോൾ അതിൽ തന്റെ ഇടം നിലനിർത്താൻ കഴിയാതെ പുറത്തുപോകേണ്ടി വരുന്ന അവസ്ഥയാണ് കാണാൻ കഴിയുന്നത്.

സൗന്ദര്യാത്മകമായി ശിവരാമൻ കണ്ടെത്തിയ പല കാര്യങ്ങളും പതിയെ പതിയെ തന്നിൽ നിന്നും മാഞ്ഞുപോകുന്നു. തന്റെ നിരൂപണത്തിലെ ചിത്രങ്ങൾ മാഞ്ഞുപോകുമ്പോൾ ആകലപ്പെടുന്ന അയാളോട് എഡിറ്റർ പറയുന്നതിങ്ങനെയാണ് "ചിത്രങ്ങൾ കാണേണ്ടവർ ഗ്യാലറിയിൽ പോയി കണ്ടോളും; അതിനായി നമ്മുടെ വിലപ്പെട്ട സ്പെയ്സ് കളയണമെന്നില്ല".⁽⁴⁾ അയാളുടെ പ്രധാന മേഖലയായ ചിത്രകലാനിരൂപണം ക്രമേണ ആ പത്രത്തിൽ നിന്നും മാഞ്ഞുപോകുന്നു. അങ്ങനെ അസ്തിത്വം പൂർണ്ണമായി നഷ്ടപ്പെടുകയും അന്യവൽക്കരണപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇവിടെ ചില കാഴ്ചകളുടേയും ചിഹ്നങ്ങളുടേയും വ്യത്യസ്തമായ തലങ്ങൾ ജീവിതാവസ്ഥകൾ കൊണ്ട് വ്യക്തമാക്കിത്തരാൻ ഗ്രന്ഥകാരന് കഴിയുന്നു.

കമ്പ്യൂട്ടറുകളുടെ ഇടയിൽ അസ്വസ്ഥതപടർത്തുന്ന ശിവരാമന്റെ ടൈപ്പ്റൈറ്റർ പുതിയ കാലത്തിന്റെ ഉൾക്കൊള്ളാൻ കഴിയാത്ത ഒരു അടയാളമാണ്. അയാളുടെ ചിത്രകലാനിരൂപണപേജിൽ ഫാഷൻഷോ സ്ഥാനം പിടിക്കുന്നതും അയാളുടെ സ്പെയ്സ് നഷ്ടമാവുന്നതൊക്കെയും അന്യവൽക്കരിക്കപ്പെടുന്ന ജീവിതങ്ങളുടെ അടയാളമിട്ട് കഥയിൽ കൊണ്ടുവരാൻ മുക്തന് കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

ഫൈൻ ആർട്സ് വിദ്യാർത്ഥിനിയായ മകൾ ആരതി അച്ഛന്റെ ചിത്രമെന്നും പറഞ്ഞ് കാണിക്കുന്ന ചിത്രം അയാൾ തിരിച്ചും മറിച്ചും നോക്കിയിട്ടും സ്വന്തം മുഖം കാണാൻ കഴിയാതെ പോകുന്നു. പുതിയ കാലഘട്ടത്തിൽ മുഖം നഷ്ടമാവുന്ന ജീവിതങ്ങളുടെ ഒരവസ്ഥയെ കാണാൻ കഴിയുന്നതോടൊപ്പം സത്യസന്ധമായ കലാ ജീവിതത്തിൽ പുതിയ കാലഘട്ടത്തിൽ പുത്തൻ കലകളുടെ കടന്നുവരവ് ഇല്ലാതാകുന്ന കലയെ കല കൊണ്ട് ആക്രമിക്കുന്ന ജീവിതത്തിന്റെ വ്യത്യസ്തതകൾ ഈ കഥയിൽ മുക്തൻ അടയാളപ്പെടുത്തുന്നു. കല കലയ്ക്കു വേണ്ടിയാണോ, ജീവിതത്തിനു വേണ്ടിയാണോ എന്നുള്ള വാദപ്രതിവാദങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം തേടുകയാണ് ഒരു തരത്തിൽ ഈ കഥ

ഡൽഹി 1981

ഏറെ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെട്ട മുക്തന്റെ കഥകളിൽ ഒന്നാണ് ഡൽഹി 1981. ഏറെ വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് എഴുതിയ ആ കഥ ഇന്നത്തെ സമകാലിക അവസ്ഥയോടും ചേർന്നുനിൽക്കുന്നവയാണ്. തെരുവിൽ അക്രമവും അതിക്രമങ്ങളും നടക്കുമ്പോഴും മുറികളിലിരുന്ന് വെറും കാഴ്ചക്കാരായി ആസ്വദിക്കുന്ന മനുഷ്യജീവിതങ്ങളുടെ നേർക്കാഴ്ചയാണ് ഡൽഹി 1981. ഒരു കുടുംബം ആ നഗരത്തിലെ പ്രധാന തെമ്മാടികളായ രഘുവീരും, നാനക് ചന്ദ്രും ആക്രമിക്കപ്പെടുമ്പോൾ രാജീന്ദർ പാണ്ടെയും, കിഷോർ ലാലും ഒരു സിനിമ പോലെ ആസ്വദിക്കുകയാണ് ആ നിമിഷങ്ങൾ.

അവിടെ രക്ഷകനായി ഒരാൾ എത്തുമ്പോൾ അയാൾ രസച്ചരട് മുറിക്കുമെന്നാണ് അവർ ചിന്തിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ആ മധ്യവയസ്സ് നിസ്സാരനായി തെന്നി മാറേണ്ടിവരുന്നു. ആ സ്ത്രീ തെരുവിൽ പീഡനത്തിന് ഇരയാവുമ്പോൾ 'വെരി ഇൻടസ്റ്റിംഗ്' എന്ന് പറഞ്ഞ് ഒരു ഈസ്റ്റ്മാൻ സിനിമാ സ്കോപ്പുപോലെ അവർ നോക്കി നോക്കിനിൽക്കുകയാണ്. ഇവരിൽ ആരാണ് ആദ്യം പീഡിപ്പിക്കുകയെന്ന ആകാംക്ഷ മാത്രമായിരുന്നു അവരെ ആകലപ്പെടുത്തിയിരുന്നത്.

ഇവിടെ ഡൽഹി ഒരു പ്രതീകമാണ്. എല്ലാ നഗരങ്ങളിലും കാഴ്ചക്കാരായി മാത്രം മാറുന്ന നാഗരിക ജീവിതങ്ങളെയാണ് അടയാളപ്പെടുത്തുന്നത്. എല്ലാ കാഴ്ചകളേയും ഒപ്പിയെടുക്കുന്ന പുതിയ കാലഘട്ടത്തിന്റെ മൊബൈൽ ക്യാമറകൾ ഇന്നത്തെ കാലഘട്ടവുമായി ചേർത്തുനിർത്തി നോവലിനെ വായിക്കാം.

1981 ഉം 2018 ഉം തമ്മിൽ മാനുഷികമായി ഒരു മാറ്റവും സംഭവിച്ചിട്ടില്ല എന്ന് ഇന്ത്യയിലെ തന്നെ സമകാലിക സംഭവവികാസങ്ങൾ നമുക്ക് ബോധ്യപ്പെടുത്തി തരികയാണ്. അതിനാൽ എം. മുകുന്ദന്റെ കാലത്തിനു മുമ്പേ സംഭവിച്ച കഥയായി ഈ കഥയെ വിശേഷിപ്പിക്കാം. സമകാലിക ലോകത്തിൽ പുതിയകാല മനുഷ്യർ ഒന്നിനോടും പ്രതിബദ്ധതയില്ലാതെ എത്തിനോ വേണ്ടി പായുകയാണ്. ഡൽഹിയുടെ രാജവീഥികളിൽ പണ്ട് വാൾതലപ്പകൾ ശീൽക്കാരം മുഴക്കിയത് പറങ്കീസുകാരിൽ നിന്നും പരദേശികളിൽ നിന്നും നാടിനെ രക്ഷിക്കാനായിരുന്നു. പക്ഷേ ഇന്നവിടെ പിച്ഛിപ്പിന്തിയെറിയുന്ന ജീവിതങ്ങളെയാണ് കാണാൻ കഴിയുന്നത്.

മൊബൈൽ ഫോണുകളുടെ ചെറിയ ബട്ടനുകളിൽ വലിയ വിരലുകളുമർത്തി അഭയാർത്ഥിലോകത്തിൽ ജീവിച്ച് തലച്ചോറ് വലുതാവുകയും, മനസ്സുകൾ ചുരുങ്ങിപ്പോവുകയും ചെയ്യുന്ന പുതിയ കാലഘട്ടത്തിൽ ഡൽഹി 1981 പരിണാമങ്ങൾക്ക് വിധേയമാകാതെ ജീവിതത്തിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യതലങ്ങളെ കൃത്യമായി അടയാളപ്പെടുത്തുകയാണ്.

രാധ രാധ മാത്രം

അസ്തിത്വബോധം മലയാള സാഹിത്യത്തിൽ ശബ്ദമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയ എഴുത്തുകാരനാണ് എം. മുകുന്ദൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'രാധ രാധ മാത്രം' എന്ന കഥ മലയാളസാഹിത്യത്തിലെ എക്കാലത്തെയും മികച്ച കഥകളിൽ ഒരു കഥയാണ്. അസ്തിത്വബോധത്തിന്റെയും മനഃശാസ്ത്രത്തിന്റെയും തലങ്ങളിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുന്ന ഈ കഥ സൗന്ദര്യദർശനങ്ങളുടെ വ്യത്യസ്ത മാനസികവ്യാപാരം അനുവാചകരിൽ സൃഷ്ടിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന ഒന്നാണ്. ഒരു ദിവസം കോളേജ് വിട്ടു വരുന്ന രാധയെ ആരും തിരിച്ചറിയുന്നില്ല. കാമുകനും, അച്ഛനും അമ്മയും നീയാരാണ് എന്നാണ് ചോദിക്കുന്നത്. എല്ലാവരോടും അവൾ പറയുന്നു ഞാൻ രാധയാണ്, രാധ മാത്രമാണെന്ന്. പക്ഷേ ആരും അത് തിരിച്ചറിയുന്നില്ല. മനുഷ്യരും, സമുദ്രവും, കാറ്റും, ആകാശവും, ഭൂമിയും ഒരുപോലെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. 'നീ രാധയല്ല, നിന്നെ ഞങ്ങൾക്ക് അറിയില്ല' എന്ന് അപ്പോഴും അവൾ ആവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. 'ഞാൻ രാധയാണ്, രാധ മാത്രമാണെന്ന്'.⁽⁴⁾ ഒരിക്കൽ നമ്മുടെ സ്വത്വം നഷ്ടപ്പെടുകയാണ്. എന്നാണ് നമ്മുടെ അവസ്ഥ ആരും തിരിച്ചറിയപ്പെടാൻ കഴിയാത്ത ഈ ലോകത്ത് എങ്ങനെ ജീവിക്കും എന്ന ചിന്തയാണ് ഈ കഥയെന്ന് പ്രഥമദൃഷ്ടിയിൽ നമുക്ക് തോന്നിയിരിക്കാം. എന്നാൽ കറേജ്സി മാനസികമായി സമീപിച്ചാൽ നമുക്ക് വ്യക്തമാകുന്ന കാര്യം മറ്റുള്ളവർക്കാണ് രാധയെ തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയാതെ പോകുന്നത്.

രാധ എല്ലാവരേയും തിരിച്ചറിയുക തന്നെയാണ്. ഫ്യൂജ് എന്ന ഒരു മാനസിക അവസ്ഥയുണ്ട്. അതായത് ഒരാളുടെ സ്വത്വം നഷ്ടപ്പെട്ട് മറ്റൊരിടത്ത് എത്തിച്ചേരുന്ന അവസ്ഥയാണ്. പക്ഷേ ഈ കഥയിൽ സ്വത്വം നഷ്ടപ്പെടുന്നത് ഒരു വ്യക്തിക്കല്ല. മറിച്ച് ഒരു സമൂഹത്തിനാണ്. അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു ചിന്തയാണ് മുകുന്ദൻ ആ കഥകളിലൂടെ പങ്കുവെക്കുന്നത്. സ്വത്വബോധം നഷ്ടപ്പെട്ട ഒരു സമൂഹത്തിൽ ആരും തിരിച്ചറിയപ്പെടാതെ പോകുന്ന മനുഷ്യന്റെ ആകലതകളിലൂടെയും, വ്യാകലതകളിലൂടെയുമാണ് ഈ കഥ സഞ്ചരിക്കുന്നത്.

സ്വത്വബോധത്തിന്റെ ഓർത്തട്ടക്കേണ്ടതിന്റെ പലതരം കാഴ്ചകളും, ചിന്തകളും രാധയുടെ മനസ്സിൽ കടന്നുപോകുന്നുണ്ട്. കാമുകനായ സുരേഷിനെ കാണുമ്പോൾ, അവർ ഒരുമിച്ച് കടൽക്കരയിലൂടെ ഉപ്പിന്റെ ഗന്ധമുള്ള കാറ്റേറ്റ്, കക്കകൾ ചിതറിക്കിടക്കുന്ന പൂഴിയുടെ മുകളിലൂടെ നടന്നുപോയത് ഓർമ്മിക്കുന്നു. എന്നാൽ സുരേഷിന്റെ ഓർമ്മയിൽ ഇതൊന്നുമില്ല. 'നീ ഏതാണ് കുട്ടി' എന്നാണ് അയാൾ ചോദിക്കുന്നത്.

അച്ഛനും അമ്മയും തിരിച്ചറിയാതെ നിൽക്കുമ്പോൾ കഴിഞ്ഞ 18 കൊല്ലത്തെ ഓർമ്മകൾ അവളുടെ മനസ്സിൽ മിന്നിമാഞ്ഞുപോകുന്നു. അമ്മ പൊതിഞ്ഞുകെട്ടിത്തന്നതും, അച്ഛൻ എഴുത്തിനിരുത്തിയതും ഞായറാഴ്ചകളിൽ സിനിമ കാണാൻ കൊണ്ടുപോയതുമൊക്കെ ഒരു ദൃശ്യം പോലെ അവളുടെ ചിന്തകളിൽ വരുന്നു.

ഇതൊക്കെ പറയുമ്പോഴും നീ നന്നായി കെട്ടുകഥകൾ ഉണ്ടാക്കി പറയുന്നു എന്നാണ് അവർ പറയുന്നത്. ഇത്തരത്തിൽ ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ സ്വത്വബോധം പൂർണ്ണമായി നഷ്ടപ്പെടുകയും അവിടെ തനിച്ചാക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന പെൺകുട്ടികളുടെ മാനസികസംഘർഷങ്ങളാണ് രാധ

ഉപസംഹാരം

മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ ആഖ്യാനപരമായി, പ്രമേയപരമായി പരീക്ഷണങ്ങൾ നടത്തിയ എഴുത്തുകാരിൽ മുകുന്ദനെപ്പോലെ മറ്റൊരാളില്ല എന്നുതന്നെ പറയാം. അത് ഏറ്റവും കൂടുതൽ പ്രകടമാകുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥകളിലാണ്. ഓരോ കഥകളേയും വ്യത്യസ്തങ്ങളായ തലങ്ങളിലൂടെ പഠിക്കാനും സമീപിക്കാനും കഴിയും. സൗന്ദര്യദർശനം മുകുന്ദന്റെ കഥകളിൽ ഏതെല്ലാം തരത്തിലാണ് സ്വാധീനിച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന് നിരവധി കഥകൾ ഉണ്ട്. എങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥകളിലെ പ്രധാന സവിശേഷതകളായ ഗ്രാമനഗരങ്ങളുടെ ജീവിതാവസ്ഥകളും അസ്തിത്വവാദത്തിന്റെ പ്രതിഫലനങ്ങളും നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്ന മൂന്ന് കഥകളിലൂടെയാണ് ഇത് കൂടുതൽ വ്യക്തമാക്കാൻ ശ്രമിച്ചിരിക്കുന്നത്.

സാമൂഹികമായ അനീതിക്കും, അക്രമങ്ങൾക്കും, അസമത്വത്തിനും ജീർണ്ണതകൾക്കുമിടയിൽ വ്യക്തിനേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങളോട് ആഭിമുഖ്യം പുലർത്തിയ മുകുന്ദന്റെ കൃതികളിൽ സമൂഹത്തേക്കാൾ വ്യക്തികളേ ഉള്ളൂ. ലക്ഷ്യബോധം നഷ്ടപ്പെട്ട ആധുനിക ജനതയുടെ ജീവിത സമീപനമാണ് മുകുന്ദന്റെ കഥകളിൽ കാണാൻ സാധിക്കുന്നത്.

ഈ മൂന്ന് കഥകളും, മൂന്ന് കാലഘട്ടത്തിന്റെ ചരിത്രം കൃത്യമായി അടയാളപ്പെടുത്തുകയാണ്. എന്നാൽ അവ പുതുവായനകൾക്കു വിധേയമാക്കിയാൽ ഈ സമകാലീനകാലത്തിൽ ചേർന്നുപോകുന്നവയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥകളെന്ന് വ്യക്തമാക്കും, അത്തരത്തിൽ സമകാലികകാഴ്ചകളെ ദീർഘവീക്ഷണത്തോടുകൂടി കാലഘട്ടത്തിനുമുമ്പേ തന്നെ കഥകളിൽ അടയാളപ്പെടുത്താൻ കഴിയുന്നവയാണ് എം. മുകുന്ദന്റെ കഥകൾ.

സഹായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ

1. മുകുന്ദൻ. എം കഥയുടെ തീരങ്ങളിൽ, മലയാള മനോരമ വാർഷിക പതിപ്പ്, ഡി.സി ബുക്സ്, കോട്ടയം, (പുറം.11), 1999
2. മുകുന്ദൻ. എം മുകുന്ദന്റെ കഥകൾ സമ്പൂർണ്ണം, ഡി.സി ബുക്സ്, കോട്ടയം (പുറം 7, 693, 290), 2012
3. രവികുമാർ കെ.എസ് ഡൽഹി 1981, ദർശനവപം വിവേചനവും ഗ്രന്ഥലോകം പുറം 17, 18), 2005
4. <http://schoolvidyarangam.blogspot.com/2011/06/blog-post-23.html>
5. <http://malayalamclass10.blogspot.com/p/an.html>
6. മുകുന്ദൻ. എം, ദൽഹി, ഡി.സി. ബുക്സ്, 1998
7. മുകുന്ദൻ. എം, എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട കഥകൾ, ഡി.സി. ബുക്സ്, 2014, കോട്ടയം